

Dosarul nr. 3ra-527/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central (D. Babălău)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Anton, V. Cotorobai, I. Țurcan)

DECIZIE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Firma Comercială de Producție „Pegas” societatea cu răspundere limitată,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Firma Comercială de Producție „Pegas” societatea cu răspundere limitată împotriva Societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, a fost casată hotărârea din 07 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 29 decembrie 2017, Firma Comercială de Producție „Pegas” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 02 noiembrie 2017 a recepționat factura seria AAC nr. 0417115 din 27 octombrie 2017, emisă de către SA „Apă - Canal Chișinău” cu privire la achitarea sumei de 67 849,14 lei cu titlu de tarife diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate.

Reclamantul a considerat această factură ca fiind una neîntemeiată, ilegală, contrară legislației în vigoare și care urmează a fi anulată, deoarece în pct. 2 al facturii nominalizate, în mod eronat se face trimitere la contractul nr. 266433/33 semnat între SA „Apă - Canal Chișinău” și SRL „Pegas”, or între aceste părți nu a fost semnat un astfel de contract.

Respectiv, a susținut reclamantul că în factura menționată eronat și nejustificat se indică asupra unui contract inexistent între părțile prezentului litigiu. În sensul dat a menționat că între părți există un singur contract privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrații majore de poluanți nr. 20-13/15703 din 25 februarie 2010, în care concret este indicată modalitatea de calcul și condițiile de plată privind recepționarea și epurarea apelor uzate. A mai accentuat că SA „Apă - Canal Chișinău” prin scrisoarea nr. 1200/3821 din 23 martie 2017 a anunțat rezilierea unilaterală a contractului de recepționare și preepurare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 20-13/15703 din 25 februarie 2010.

Totodată, a relevat că SA „Apă - Canal Chișinău” a anunțat public demararea discuțiilor privind semnarea noilor contracte cu stabilirea unei noi metodologii de calcul a tarifelor pentru serviciul de evacuare a apelor reziduale în sistemul de canalizare, fapt menționat public de către reprezentantul directorul general Veronica Herța în cadrul ședințelor publice de la sediul SA „Apă - Canal Chișinău” din 09.06.2017 și 21.07.2017.

Cu referire la noua metodologie de calcul a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți a menționat că poziția exprimată de către SA „Apă - Canal Chișinău” a stîrnit largi critici din partea societății civile și a agenților economici privind lipsa de legalitate și previzibilitate a SA „Apă - Canal Chișinău”, cât și necesitatea perfecționării cadrului de reglementare în acest domeniu la adoptarea astfel de decizii.

Mai mult ca atît, a relevat că, calculul propus și folosit în practică de către SA „Apă - Canal Chișinău” constituie un act nefondat și nejustificat, propus unilateral fără a lua în considerație opinia societății civile, fapt care ar induce mai mulți agenți economici spre faliment în cazul imposibilității achitării sumelor destul de mari stabilite ilegal în noile facturi. Consideră că factura emisă și contestată pentru serviciile de preepurare a apelor uzate constituie o încălcare flagrantă a prevederilor Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare nr.303 din 13.12.2013, care reglementează relația operator-consumator în exclusivitate în bază de contract.

Astfel, a considerat reclamantul că furnizorul de servicii, SA „Apă - Canal Chișinău” obligatoriu urma să semneze un nou contract privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți cu consumatorul SRL „Pegas”, în care și urma să se opereze în mod bilateral plata pentru preepurarea apelor uzate.

A susținut că, noua factură contestată urma să fie înaintată spre achitare către agentul economic numai după semnarea unui astfel de contract, or o eventuală solicitare privind executarea unei obligații de plată a unui serviciu public în lipsa unui temei juridic, a unui contract, constituie o ilegalitate.

A mai susținut că, contractul încheiat anterior între părți a fost semnat sub nr.20-13/15703 din 25.02.2010 în punctul 4.1 al contractului indicat a fost stabilită modalitatea de calcul pentru recepționarea și epurarea apelor uzate deversate de la client cu concentrații majorate ale poluanților, cu coeficientul 0,5 la tarif. A specificat că anume în baza acestui contract SA „Apă - Canal Chișinău” și-a asumat obligația de a

recepționa și epura apele uzate deversate de agent, lunar prin intermediul evacuatoarelor la coeficientul strict stabilit de 0,5 la tarif.

În acest sens, a menționat că obligația în cauză de a recepționa și epura apele uzate în practică la coeficientul stabilit în contract, la moment nu este executată și este încălcată de către SA „Apă - Canal Chișinău” fapt, care a generat o apreciere eronată a situației real existente pe acest caz în facturarea unor sume nereale de plată pentru serviciile în cauză. A notat că odată cu prelevarea probelor privind stabilirea depășirii concentrațiilor maxime admise în apele uzate de către reprezentanții SA „Apă - Canal Chișinău”, întru respectarea principiului echilibrului juridic, a aplicării uniforme și obiective a legislației, a respectării principiului egalității părților și neadmiterea discriminării privind accesul persoanelor la serviciile oferite de autoritățile publice, prelevarea și efectuarea analizelor, probelor de apă uzată urmează să aibă loc numai în prezența reprezentantului legal al agentului economic cu efectuarea analizelor de laborator la un centru de expertiză independent licențiat, în afara sediului SA „Apă - Canal Chișinău”.

În același context a accentuat că orice act de expertiză se efectuează de către o instituție licențiată în domeniu și care este absolut independentă față de părțile contractante, iar laboratorul SA „Apă - Canal Chișinău” nu asigură respectarea principiilor de drept nominalizate și evident constituie un laborator părtinitor.

A mai menționat reclamantul că reieșind din legislația civilă în vigoare, orice prestație dintre două persoane juridice este expusă și creează un raport obligațional numai în cazurile încheierii, semnării unui contract bilateral de prestări a acestor servicii.

Reieșind din prevederile art. art. 666 și 668 Codul civil a considerat că solicitarea SA „Apă - Canal Chișinău” de a fi achitată suma de 67 489,14 lei inclusă în factura contestată se impunea obligatoriu semnarea unui nou contract privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, unde la concret să fie indicată noua metodologie de calcul a tarifelor pentru serviciul de evacuare a apelor reziduale în sistemul de canalizare.

A specificat reclamantul că SA „Apă - Canal Chișinău” a aplicat noua metodologie de calcul a tarifelor pentru serviciul de evacuare a apelor reziduale din sistemul de canalizare selectiv doar față de aproximativ 100 de agenți economici din totalul de 10 400 de agenți deserviți, fapt care a generat încălcarea prevederilor art. 8 din Legea cu privire la asigurarea egalității, care expres interzice orice formă de discriminare privind accesul persoanelor la serviciile oferite de autoritățile publice.

A indicat că agenții economici care evacuează ape uzate cu depășirea normativelor stabilite, achită serviciile de canalizare după un tarif diferențiat calculat proporțional depășirii indicilor de poluare, iar art.22 alin.(18) din Legea privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr.303 din 13.12.2013, expres stabilește și se indică în contract acest tarif diferențiat.

Reclamantul a constatat că SA „Apă - Canal Chișinău” emite facturi privind achitarea tarifelor diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele

uzate, neavând nici un suport juridic. Or, la baza relațiilor dintre părți trebuie să existe un contract, în temeiul căruia să fie emisă factura pentru achitare.

Prin urmare, a solicitat reclamantul anularea ca ilegală a facturii seria AAC nr. 0417115 din 27 octombrie 2017, emisă de către SA „Apă - Canal Chișinău”, prin care s-a obligat de a achita suma de 67 849,14 lei cu titlu de tarife diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate.

Prin hotărârea din 07 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central acțiunea depusă de SRL „Pegas” a fost admisă, a fost anulată factura seria AAC nr. 0417115 din 27 octombrie 2017, emisă de către SA „Apă - Canal Chișinău” în sumă de 67 849,14 lei cu titlu de tarife diferențiate.

La data de 04 octombrie 2018 SA „Apă - Canal Chișinău” a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de SA „Apă-Canal Chișinău”, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

La data de 07 februarie 2019, SRL „Pegas” a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe pe care o consideră întemeiată și legală.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel la emiterea deciziei a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material, concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele real existente în cauză, iar probele administrate la dosar au fost apreciate în mod arbitrar.

A menționat că sunt eronate concluziile instanței de apel, deoarece la moment nici Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare la care face trimitere intimatul și nici alt act normativ în vigoare nu reglementează la concret metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor diferențiate, iar intimatul SA „Apă-Canal Chișinău”, abuzează de poziția sa dominantă pe piață și având calitatea de unic prestator pe piața serviciilor de alimentare cu apă și recepționare a apelor uzate, impune autoritar și ilegal spre plată recurentului SRL „Pegas” tarife ilegale și inechitabile a căror sume variază de la lună la lună și fără a se ține cont de o formulă și un tarif legal prevăzut de legislație.

Totodată, instanța de apel nu a constatat că în factura fiscală ce constituie obiect al prezentului litigiu, intimatul face trimitere la un contract privind livrarea apei și recepționarea apelor uzate în canalizarea municipală nr. 266433/33 din 23 iulie 2004, or, între FCP „Pegas” SRL și SA „Apă-canal Chișinău” la capitolul recepționării și preepurării apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți a existat un singur contract separat privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți sub nr. 20/13/15703 din 25 februarie 2010, unde la concret a fost stabilită și coordonată modalitatea de calcul, coeficientul și condițiile de plată pentru serviciul de recepționare și preepurare a apelor uzate. Astfel, în conformitate cu pct. 4.1 al contractului nominalizat s-a stabilit modalitatea de calculare a tarifelor diferențiate pentru recepționarea și preepurarea apelor uzate deversate de la consumator cu

concentrații majorate de poluanți, cu coeficientul 0,5 la tarif. Respectiv, anume în baza acestui contract SA „Apă-Canal Chișinău” își asumă obligația de a recepționa și preepura apele uzate deversate de agent, lunar prin intermediul evacuatoarelor la coeficientul strict stabilit în contract de 0,5 la tarif.

Instanța de apel nu a luat în considerare faptul că contractul nr. 266433/33 din 23 iulie 2004, la care face trimitere intimatul în factura fiscală contestată, reglementează raporturile privind livrarea apei și recepționarea apelor uzate în canalizare municipală și nu raporturile de recepționare și preepurare a apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, în acest sens nu stabilește metodologia de calculare a tarifelor diferențiate pentru depășirea concentrațiilor maxime admise în apele uzate.

A susținut că intimatul SA „Apă-canal Chișinău” a informat despre rezilierea contractului nr. 20-13/15703 din 25 februarie 2010, atenționând totodată că din data de 31 mai 2017, raporturile privind recepționarea și evacuarea apelor uzate vor fi reglementate suplimentar prin semnarea unui nou acord bilateral, întocmit în conformitate cu legislația de mediu, însă, SA „Apă-Canal Chișinău” nu a semnat un nou contract cu consumatorul SRL „Pegas”.

În asemenea condiții, just a stabilit prima instanță, că s-a constatat o continuitate a raporturilor juridice reglementate de contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 20-13/15703 din 25 februarie 2010.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, în vigoare la data adresării și examinării prezentei acțiuni, contenciosul administrativ ca instituție juridică are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Conform dispozițiilor art. 16 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă, sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Conform art. 26 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, iar conform prevederilor art. 25 alin. (1) lit. b) al Legii contenciosului administrativ, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ adoptă una din următoarele hotărâri de admitere a acțiunii și de anulare, în tot sau în parte, a actului administrativ.

Pe parcursul judecării cauzei s-a stabilit că, la data de 23 iulie 2004 SA „Apă-Canal Chișinău” și SRL „Pegas” au încheiat contractul nr. 2-664-33 privind livrarea apei și recepționarea apelor uzate în canalizarea municipală (f.d.48-51).

S-a mai stabilit că la data de 25 februarie 2010 între SA „Apă-Canal Chișinău” și SRL „Pegas” a fost încheiat contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 20-13/15703 (f.d.9-10).

Prin scrisoarea nr. 1200/3821 din 23 martie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a adus la cunoștință SRL „Pegas” că începând cu 01 mai 2017, contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 15703 din 25 februarie 2010 se reziliază (f.d.14).

Totodată, indicându-se că fără a se aduce atingere clauzelor contractului de furnizare a serviciului de alimentare cu apă și de evacuare a apelor uzate, au atenționat că din data de 01.05.2017, raporturile de recepționare și evacuare a apelor uzate vor fi reglementate suplimentar prin semnarea unui acord bilateral, întocmit în conformitate cu prevederile legislației de mediu, inclusiv Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 25.11.2013, în care vor fi stabilite condițiile de deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare, reieșind din particularitățile de producție a companiei și ținând cont de faptul, că evacuarea apelor uzate în rețelele de canalizare publice este permisă în cazul în care: nu se aduc prejudicii igienei și sănătății publice sau personalului, care exploatează sistemul de canalizare și stațiile de epurare; nu se diminuează prin depuneri capacitatea de transport a conductelor/canalelor colectoare; nu se degradează construcțiile și instalațiile rețelelor de canalizare, ale stațiilor de epurare și ale echipamentelor asociate acestora; nu sunt perturbate procesele de epurare din stațiile de epurare, procesele de tratare a nămolurilor sau nu se diminuează capacitatea de prelucrare a acestora; nu se creează pericol de explozie; nu se afectează calitatea apelor uzate din sistemul public de canalizare (f.d. 14).

Totodată s-a mai stabilit că necătînd la faptul rezilierii Contractului privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 20-13/15703 din 25 februarie 2010, pârâtul/intimat SA „Apă-Canal Chișinău” a prestat în

continuare serviciile de recepționare și preepurare a apelor uzate cu concentrații majore de poluanți, iar reclamantul SRL „Pegas” a achitat aceste servicii conform prevederilor contractuale indicate, astfel se concluzionează continuitatea raporturilor juridice din cadrul acestui contract pînă la semnarea noului acord bilateral.

Astfel, conform procesului-verbal de prelevare a probelor de apă uzate din căminul de control din str. Petricani 174 și str. Albișoara 20/1, nr. 1782 din 12 octombrie 2017, în scopul determinării indicilor fizico-chimici din apele uzate și corespunderii calității normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA), au fost preluate probe în volum de 2,5 l, ora 11.15 (f.d.15).

Conform raportului nr.461 din 17 octombrie 2017, întocmit de laboratorul de ape uzate agenți economici, a supus încercărilor probele de apă uzată colectată de la adresa SRL „Pegas” la data de 12 octombrie 2017 (f.d. 17).

Conform prescripției nr. 1200/14780 din 20 octombrie 2017, reieșind din rezultatele probelor de ape uzate prelevate la data de 12 octombrie 2017, au fost depistate: consum chimic de oxigen – 1 700,00 mg/dm³, norma fiind de 500,00 mg/dm³; consum biochimic de oxigen (5 zile) - 500,00 mg/dm³ norma fiind de 225,00 mg/dm³; fosfați- 39,40 mg/dm³, norma fiind de 5,00 mg/dm³, grăsimi- 312,60 mg/dm³, norma fiind de 25,00 mg/dm³ (f.d.16).

Tot din actele cauzei s-a stabilit că potrivit procesului-verbal de prelevare a probelor de apă uzate din căminul de control din str. Petricani 174 a SRL „Pegas” nr. 1776 din 12 octombrie 2017, în scopul determinării indicilor fizico-chimici din apele uzate și corespunderii calității normativelor concentrațiilor maxim admisibile (CMA), au fost preluate probe în volum de 2,5 l, la ora 11.10 (f.d. 40).

Iar conform raportului de încercări nr.1424 din 18 octombrie 2017 întocmit de laboratorul de ape uzate agenți economici, a supus încercărilor probele de apă uzată colectată de la adresa SRL „Pegas”, la data de 12 octombrie 2017 (f.d. 40 verso).

Conform prescripției nr. 1200/14778 din 20 octombrie 2017, în conformitate cu rezultatele probelor de ape uzate prelevate la data de 12 octombrie 2017, au fost depistate: consum chimic de oxigen-640,00 mg/dm³, norma fiind de 500,00 mg/dm³; fosfați -7,30mg/dm³, norma fiind de 5,00 mg/dm³; detergenți 8,50 mg/dm³- norma fiind 2,50, grăsimi - 116,20 mg/dm³, norma fiind de 25,00 mg/dm³ (f.d.42).

Ulterior, SA „Apă-Canal Chișinău” conform facturii fiscale seria AAC nr. 0417115 din 27 octombrie 2017, a stabilit tariful pentru serviciile prestate SRL „Pegas”, în sumă totală de 67489,14 lei (f.d. 8).

La data de 07 noiembrie 2017 SRL „Pegas” s-a adresat SA „Apă-Canal Chișinău” cu cererea prealabilă nr. 248, prin care a solicitat retragerea și anularea facturii emise seria AAC nr. 0417115 din 27 octombrie 2017 (f.d.12-13).

Prin răspunsul nr. 1200/17867 din 08 decembrie 2017, SA „Apă-Canal Chișinău” a menționat că factura fiscală seria AAC nr. 0417115 din 27 octombrie 2017 a fost emisă în conformitate cu clauzele contractuale, a actelor legislative și normative în vigoare și urmează a fi achitate în termeni cât mai restrânși (f.d. 13).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție atestă că factura fiscală enunțată, reprezintă un act administrativ, emis de o

autoritate asimilată autorităților publice, având trăsăturile unui act administrativ (oficial), or instituie drepturi și obligații societății cu răspundere limitată „Pegas”, prin urmare exercițiul de apărare a dreptului încălcat, corect a fost determinat de subiectul activ al raportului litigios, prin aplicarea formei administrativ-judiciară de apărare, în acest sens instanța de fond corect a aplicat competența jurisdicțională materială.

La fel, din materialul probator rezultă că reclamantul/recurent a pledat în instanță că, actul contestat este ilegal în fond și contravine dispozițiilor legii, respectiv a optat soluției de admitere a acțiunii și de anulare a actelor administrative, instanța de fond a admis cerințele, motivate pe faptul existenței temeiului de ilegalitate a actului administrativ.

Instanța de apel judecând cauza în ordine de apel a ajuns la concluzia admiterii cererii de apel casării hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, motivând că nu sunt întrunite la caz temeiurile prevăzute de art. 26 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, pentru anularea actului administrativ contestat.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, instanța de apel, la examinarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate la actele pricinii, pe când, în speță, prima instanță a emis o concluzie legală și întemeiată reieșind din următoarele.

Astfel, actele cauzei atestă că la 25 februarie 2010, între societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și societatea cu răspundere limitată „Pegas” a fost încheiat contractul nr. 20-13/15703 privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, conform condițiilor căruia, societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și-a asumat obligația de a recepționa și preepura apele uzate deversate de la client, cu concentrații majorate ale poluanților, până la indicii concentrațiilor maxim admisibile ale substanțelor poluante.

Colegiul atestă că, potrivit clauzelor contractuale, calculul plății pentru recepționarea și epurarea apelor uzate deversate de la client cu concentrații majorate ale poluanților, urma să se efectueze, lunar, pentru volumul de ape uzate deversate prin intermediul evacuatoarelor din str. Petricani 174 și str. Albișoara 20/1, mun. Chișinău, cu coeficientul lunar de 0,5 la tarif.

Se reține că, la 23 martie 2017, societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” a expediat în adresa societății cu răspundere limitată „Pegas” o scrisoare, prin care recurentul/reclamant a fost informat că, începând cu 01 mai 2017, contractul privind recepționarea și preepurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți nr. 20-13/15703 din 25 februarie 2010 se reziliază.

La fel, societatea cu răspundere limitată „Pegas” a fost informată că fără a aduce atingere clauzelor contractului de furnizare a serviciului cu apă și de evacuare a apelor uzate, începând cu 01 mai 2017, raporturile de recepționare și evacuare a apelor uzate vor fi reglementate suplimentar prin semnarea unui acord bilateral, întocmit în conformitate cu prevederile legislației de mediu, inclusiv Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în

corpuri de apă pentru localitățile urbane și rurale, în care vor fi stabilite condițiile de deversare a apelor uzate în sistemul public de canalizare, reieșind din mai multe particularități ale activității companiei.

Astfel, disputa litigioasă între societatea cu răspundere limitată „Pegas”, pe de o parte, și societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, vizează modalitatea de calcul a plății pentru recepționarea și epurarea apelor uzate deversate de apelantă cu concentrații majorate ale poluanților.

Societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” a pledat în instanță că suma înaintată spre plată recurentului a fost determinată în baza art. 22 alin. (18) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare.

Societatea cu răspundere limitată „Pegas” a susținut că societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” a aplicat noua metodologie de calcul a tarifelor pentru serviciul de evacuare a apelor reziduale din sistemul de canalizare, fără a încheia un nou contract cu recurentul.

Colegiu constată că cadrul legal aplicabil prezentului raport juridic litigios este cuprins în Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, lege care reglementează relațiile dintre furnizorul de apă și consumatori.

Astfel, conform dispozițiilor art. 22 alin. (18) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, în cazul în care volumul substanțelor în suspensie, consumul biochimic de oxigen pentru 5 zile (CBO 5), precum și alți indicatori depășesc normativele aprobate în modul stabilit de legislația în vigoare, se aplică tarife diferențiate, calculate proporțional cu indicii normativelor indicate, conform condițiilor contractuale, iar în lipsa acestor clauze în contractul obligatoriu – conform modalității stabilite prin Legea nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998 privind plata pentru poluarea mediului și prin alte acte legislative în vigoare.

Norma legală citată mai sus stabilește în mod clar modalitățile de calcul a tarifelor pentru depășirea concentrației maxim admisibile a substanțelor poluante, după cum urmează: conform condițiilor contractuale, iar în lipsa unor clauze în contract, conform modalității stabilite prin Legea privind plata pentru poluarea mediului și prin alte acte legislative.

Din conținutul dispozițiilor legale menționate mai sus, rezultă că societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” are obligația de a indica în mod expres modalitatea de calcul a sumei înaintate spre plată clientului.

Colegiul constată că în factura contestată, dar și în referințele depuse la dosar, societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” nu a indicat modalitatea de calcul a tarifului diferențiat, invocând în mod general, că tariful a fost determinat conform prevederilor art. 22 alin. (18) al Legii nr. 303/2013, fără a oferi explicații în acest sens.

Astfel, se constată că actul administrativ contestat, factura fiscală din seria AAC nr. 0417115 din 27 octombrie 2017, contravine prevederilor Legii nr. 303/2013, așa cum, în această factură fiscală nu este indicată modalitatea de determinare a tarifului diferențiat aplicat societății cu răspundere limitată „Pegas”.

Prin urmare, Colegiul conchide că soluția instanței de apel de respingere a acțiunii este derivată din interpretarea eronată a art. 22 alin. (18) din Legea 303/2013, or o interpretare justă a normei, ce reprezintă și unica constituentă a actului administrativ contestat, genera admiterea acțiunii.

Colegiul reține că recurentul-reclamant, în calitate sa de client, a fost pus într-o situație de incertitudine referitor la modalitatea de stabilire a tarifului diferențiat aplicat de societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, incertitudine ce nu a fost înlăturată de instanța de apel pe parcursul judecării prezentului litigiu.

Aserțiunile societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău”, susținute și de instanța de apel, cu referire la aceea că tariful diferențiat aplicat față de societatea cu răspundere limitată „Pegas” a fost stabilit în baza art. 22 alin. (18) al Legii nr. 303/2013, nu pot fi reținute de instanța de recurs ca o dovadă a legalității actului administrativ contestat.

Or, cum s-a indicat supra, art. 22 alin. (18) al Legii nr. 303/2013, stabilește mai multe modalități de calculare/determinare a tarifului diferențiat aplicat în privința recurentului/reclamant.

Colegiul conchide că în lipsa unei formule a tarifului diferențiat pentru deversarea apelor uzate cu concentrație maxim admisibilă, societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” stabilește în mod unilateral tariful diferențiat, această modalitatea de calcul a tarifului diferențiat nefiind reglementată de o normă legală sau normativă.

În acest sens, este relevantă și scrisoarea societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” nr. 1200/17368 din 30 noiembrie 2017 adresată Ministrului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova, cu privire la propunerile de modificare a unor prevederi din Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau emisurări de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 25 noiembrie 2013, în conținutul căreia, societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” a indicat la pct. 236 că: „Anexa nr. 6 la Regulament își va modifica denumirea prin introducerea după cuvântul „localității” a următoarei expresii: „și metoda de calcul a coeficientului la tariful pentru serviciul public de canalizare și epurare a apelor uzate, precum și a tarifului diferențiat”. „Anexa nr. 6 la Regulament va fi completată după tabelul nr. 2, după cum urmează: tariful diferențiat se calculează conform formulei: $T.D.=P^{*} (Cr (i) / Cn (i) - 1)$.

Această scrisoare confirmă că, până la moment, nu a fost aprobată o formulă de calcul a tarifelor diferențiate, iar calculul efectuat de către societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” este unul unilateral și nu poate fi aplicat de vreme ce acesta nu a fost aprobat în mod oficial.

Colegiul reiterează că, pentru justa soluționare a litigiului este relevantă și decizia Consiliului Concurenței nr. APD-61 din 04 decembrie 2017, potrivit căreia, societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” i-a fost aplicată amendă pentru încălcarea prevederilor art. 11 alin. (1) și (2) lit. a) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, prin impunerea tarifului diferențiat pentru serviciul de recepționare în sistemul municipal de canalizare a apelor uzate SRL „Ivaro”.

Prin decizia respectivă, Plenul Consiliului Concurenței a constatat că, societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” fiind unicul operator ce prestează serviciul public de

alimentare cu apă și de canalizare în or. Chișinău, deține o poziție abuziv dominantă pe piață și prin urmare aplică discriminatoriu tarifele în mod diferit față de agenții economici în lipsa unui contract privind recepționarea și epurarea apelor uzate cu concentrații majorate de poluanți, astfel agentul economic cum ar fi societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” impune în mod abuziv altor întreprinderi de același nivel tarif diferențiat pentru serviciul de recepționare în sistemul municipal de canalizare a apelor uzate, fapt absolut inadmisibil în condițiile Legii cu privire la poluarea mediului nr. 1540-XIII din 25 februarie 1998. De asemenea, în decizia Consiliului Concurenței se menționează și faptul, că anterior societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” a fost preavizată și de către Consiliul Administrativ al Agenției Naționale pentru Protecția Consumatorilor care prin Hotărârea Nr. CCE-34- 11/45 a constatat ca ilegale acțiunile societății pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” privind impunerea și înaintarea plăților suplimentare mărite pentru preepurarea apelor uzate cu încălcarea prevederilor art. 6 lit. a) a Legii cu privire la protecția concurenței, astfel această încălcare abuzivă fiind depistată încă începând cu anul 2012.

Corespunzător, argumentele expuse de societatea pe acțiuni „Apă-Canal Chișinău” în referință, susținute și de instanța de apel, cu referire la legalitatea facturii fiscale contestate, sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute de Colegiu drept temei de menținere a deciziei instanței de apel privind respingerea acțiunii depuse de societatea cu răspundere limitată „Pegas”. Or, acestea derivă din interpretarea unilaterală și defectuoasă a normelor legale aplicabile speței.

Se atestă că, instanța de apel în susținerea soluției de respingere a acțiunii nu a stabilit exact care a fost modalitatea de calcul a tarifului diferențiat înaintat spre plată societății cu răspundere limitată „Pegas”, dar, a invocat precum că indubitabilă obligația contractuală și legală a reclamantului de a nu admite deversarea în sistemul public de canalizare ape uzate cu depășirea normativelor concentrațiilor maxim admisibile, stabilite în anexele nr. 1 și nr. 2 la Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisaruri de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 950 din 25 noiembrie 2013, inclusiv invocând că reclamantul nu a venit cu o careva cerere de verificare repetată a analizelor după primirea prescripțiilor emise de intimat.

Cu referire la acest aspect, se constată că instanța de apel nu a identificat obiectul litigiului, care îl constituie legalitatea facturii fiscale seria AAC nr. 0417115 din 27 octombrie 2017, și nu obligația societății cu răspundere limitată „Pegas” de a nu admite deversarea sistemul public de canalizare ape uzate cu depășirea normativelor concentrațiilor maxim admisibile, stabilite în anexele nr. 1 și nr. 2 la Regulamentul privind cerințele de colectare, epurare și deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare și/sau în emisaruri de apă pentru localitățile urbane și rurale, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 950 din 25 noiembrie 2013.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a de a casa integral decizia instanței de apel și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se casează integral decizia din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 07 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru